

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ศาสตราจารย์พระยาอนุমানราชชน ไต่กล่าวถึง เรื่องภาษาถิ่นไว้ในหนังสืออนุรุกติศาสตร์ ภาค ๑ ในหัวข้อ เรื่องภาษาและรูปคำของภาษา ว่า

หมู่ชนที่อยู่รวมกันอัน เรียกว่าประเทศชาติ ย่อมมีภาษาประจำชาติของตนสำหรับสื่อสาร-
คมนาคม ทำความเข้าใจกันในพวกในชาติ และเป็น เครื่องหมายอย่างหนึ่งที่ทำให้รู้ได้
ว่าเป็นพวกเดียวกัน หรือชาติเดียวกัน แต่ภาษาของชาติใดมีผู้พูด เป็นจำนวนมาก
และอยู่ห่างต่างถิ่น ติดต่อกันไม่สะดวกมาก่อน เสียงและความหมายของคำในภาษา
ก็จะผิดเพี้ยนกันไปมาก ภาษาที่มีลักษณะเช่นนั้น เรียกว่า ภาษาถิ่น (dialect)

๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชอนกลั่น พิเศษสกุลกิจ ไต่กล่าวถึง เรื่องภาษาถิ่นไว้ในวิทยานิพนธ์
เรื่อง " เทียบหน่วย เสียงภาษาอุบล เชียงใหม่ และสงขลา กับภาษากรุง เพฯ " ว่า

ภาษาไทยในถิ่นต่าง ๆ เหล่านี้สืบเนื่องมาจากภาษาแม่ดั้งเดิมภาษาเดียวกัน แต่โดยเหตุ-
ที่ภาวะทางภูมิศาสตร์ และภาวะทางการเมืองทำให้ผู้พูดภาษาไทยในประเทศต่าง ๆ
ต้องแยกย้ายถิ่นอยู่ห่างกันออกไป ไกลบาง ไกลบาง สภาพท้องถิ่น ดินฟ้าอากาศ
แตกต่างกันออกไป และได้ติดต่อสัมพันธ์กับภาษาของชาติต่าง ๆ แตกต่างกันไป ภาษา-
ไทยที่เคยใช้ เป็นอย่างเดียวกันมาแต่เดิมนั้น จึงได้ต่างกันไป ทั้งเสียง ทั้งความหมาย
และคำ ซึ่งต่างก็ได้รับจากต่างประเทศ กลายเป็นภาษาไทยถิ่นต่าง ๆ

พระยาอนุমানราชชน, อนุรุกติศาสตร์ ภาค ๑ (พระนคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ,
๒๕๑๐) , หน้า ๒๖

๒. ชอนกลั่น พิเศษสกุลกิจ , " เทียบหน่วย เสียงภาษาอุบล เชียงใหม่ และสงขลา กับ
ภาษากรุง เพฯ " (วิทยานิพนธ์ วิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน ๒๕๐๘) , หน้า ๑

อีกตอนหนึ่งในหัวข้อ เดียวกัน ไค้กลาวไว้ว่า

การศึกษาภาษาถิ่น เป็นการศึกษาวรรณกรรมทางภาษา เป็นแนวให้ทราบที่มา และการ
กลายความหมายของคำที่ไม่ใช้ในปัจจุบัน นอกจากนั้นยัง เป็นแนวทางต้นนิษฐาน เสียง
และรูปคำ เดิม ทั้ง เสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ซึ่งภาษาถิ่นยังคงรักษาไว้ได้
ทั้งยัง เป็นการยืนยันหลักเกณฑ์การ กลาย เสียงตามแนวภาษาศาสตร์ อีกด้วย

จากคำกลาว ข้างต้นนี้จะ เห็นได้ว่า การศึกษาภาษาถิ่นมีความสำคัญในการ สืบหาประวัติ
ความเป็นมาของภาษาไทย และลักษณะของภาษาไทยดั้ง เดิม ในปัจจุบันนี้ เราจะ เริ่มศึกษาภาษาถิ่น
ด้วยการ ศึกษาใหญ่ลักษณะ ของภาษาถิ่นแต่ละถิ่น เสียก่อน แล้วจึงนำความรู้ เกี่ยวกับลักษณะของภาษาถิ่น
แต่ละถิ่นมาศึกษา เปรียบ เทียบกัน เพื่อสืบหา ประวัติความเป็นมา ของภาษาและลักษณะของภาษาไทย
ดั้ง เดิมอีกทีหนึ่ง

ภาษาถิ่นในประเทศไทยอาจจะแบ่งออกได้ เป็น ๔ ภาค คือ ภาษาถิ่นภาคพายัพ ภาษาถิ่นภาค
อีสาน ภาษาถิ่นภาคกลาง และภาษาถิ่นภาคใต้ เฉพาะภาษาถิ่นภาคกลางมักจะศึกษาถิ่น เฉพาะภาษา
กรุงเทพฯ เท่านั้น ส่วนภาษาถิ่นภาคอื่นๆได้มีผู้ศึกษาภาษาถิ่น เช่น ภาษา เชียงใหม่ ภาษาอุบล
ภาษาระยอง และภาษาสงขลา ผู้เขียน เป็นชาว เพชรบูรณ์ และสัง เกตุ เห็นว่าภาษา เพชรบูรณ์
เป็นภาษาถิ่นที่มีลักษณะคล้ายไปทางภาษาถิ่นภาคอีสานซึ่งตามเขตการปกครอง จังหวัด เพชรบูรณ์
จัดอยู่ในภาคกลาง แต่ เมื่อพิจารณาจากสภาพที่ตั้งของจังหวัดแล้วปรากฏว่าอยู่คน ไปทางภาคเหนือ
มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดในภาคอีสาน ดังนั้นอาจจะกล่าวได้ว่า จังหวัด เพชรบูรณ์ เป็นจังหวัด
ที่อยู่ระหว่างภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคอีสาน ประชาชนมีโอกาสติดต่อกับประชาชนถิ่นอื่นๆ
ถึงสามภาค จึงมีโอกาสที่จะได้รับคำจากภาษาถิ่นในภาคต่างๆ เหล่านั้นมาใช้ในภาษา เพชรบูรณ์
ด้วย เหตุที่ภาษา เพชรบูรณ์ เป็นภาษาที่มีลักษณะดังกล่าวแล้ว การศึกษาภาษา เพชรบูรณ์จึงน่าสนใจ

ประกอบกับยังไม่มีผู้ใดศึกษาภาษาถิ่นนี้เลยละ เสียมากอน ผู้เขียนวิทยานิพนธ์เล่มนี้จึงได้ เลือกรวบรวม และวิเคราะห์ เรื่อง " ระบบหน่วยเสียงในภาษาถิ่น เพชรบูรณ์ " เพื่อจะได้ เป็นประโยชน์ในการศึกษา ภาษาไทย โดยเฉพาะในการศึกษาภาษาถิ่น

ขอความของปัญหา

ขอความของปัญหาที่จะทำการวิจัย ได้แก่ เรื่อง " ระบบหน่วยเสียงในภาษาถิ่น เพชรบูรณ์ "

ขอบเขตของการวิจัย

ภาษาถิ่น เพชรบูรณ์ในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ หมายถึง เฉพาะภาษาที่พูดกันอยู่ในตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัด เพชรบูรณ์ เท่านั้น (ในตำบลอื่นๆ ลักษณะ ของภาษาจะแตกต่างกันออกไปอีก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่อง เสียงวรรณยุกต์)

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการ เขียนวิทยานิพนธ์ เวียงนี้ ผู้เขียนมุ่งหมายที่จะศึกษา เรื่องลักษณะและหน้าที่ ของหน่วย เสียง ศัพท์ต่างๆ ในภาษาถิ่น เพชรบูรณ์คือ หน่วย เสียงพยัญชนะ หน่วย เสียงสระ และหน่วย เสียงวรรณยุกต์ และศึกษาการ ประกอบหน่วย เสียงชนิดต่างๆ เหล่านี้ เข้า เป็นพยางค์ ซึ่งมีลักษณะ โครงสร้าง เป็นแบบต่างๆ ตลอดจนอธิบายความหมายของคำที่ใช้ เป็นข้อมูลในวิทยานิพนธ์ เล่มนี้

วิธีที่จะดำเนินการวิจัย

๑. สืบหาและศึกษาค้นคว้างานวิจัยของผู้คนที่ได้ เขียน เกี่ยวกับ เรื่องหน่วย เสียงภาษาถิ่นต่างๆ เพื่อ เป็นแนวทางในการวิจัยนี้
๒. เก็บรวบรวม ข้อมูลซึ่งได้จากภาษาที่ผู้วิจัยใช้ เอง เป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้ เพราะผู้วิจัย เป็นชาวท้องถิ่นจังหวัด เพชรบูรณ์ และได้จากญาติพี่น้องในครอบครัว
๓. นำข้อมูลนั้นมาวิเคราะห์

ประโยชน์ที่จะได้รับ

- ๑. ทำให้มีความรู้ เรื่องลักษณะของภาษา เพชรบูรณ์ในแง่ระบบเสียง หน้าที่ของหน่วยเสียง และลักษณะโครงสร้างของพยางค์ในภาษา เพชรบูรณ์ตลอดจนความหมายของคำที่ใช้ในภาษา เพชรบูรณ์
- ๒. เพื่อประโยชน์ที่จะนำผลวิจัยนี้ไปศึกษา เปรียบ เทียบกับภาษาถิ่นอื่น เพื่อสืบหาประวัติความเป็นมาของภาษาไทยและลักษณะของภาษาไทยดั้งเดิม
- ๓. จะ เป็นตัวอย่างและแนวทางให้แก่มุ่ที่ทำการ คนควาและวิจัย เกี่ยวกับภาษาถิ่นอื่น

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย